

ZAŁĄCZNIK 3 DODATKOWE WYLICZENIA PRZEPROWADZONE W RAMACH BADANIA

1.1 ANALIZA KOSZTÓW I KORZYŚCI

Analiza kosztów i korzyści bazuje na prezentowanych w raporcie danych dotyczących liczby miejsc pracy utworzonych i utrzymanych do 31.12.2021 u beneficjentów, w przeliczeniu na pełne etaty. Dodatkowo wykorzystano dane dotyczące liczby miejsc pracy utworzonych u uczestników projektów. Dotyczy to projektów, w których tworzono bezpośrednio miejsca pracy dla uczestników projektów, poprzez wsparcie finansowe tworzenia jednoosobowych działalności gospodarczych, miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych lub wyposażenia stanowisk pracy.

Na tej podstawie oszacowano całkowitą liczbę miejsc pracy utworzonych w związku z realizacją projektów. Następnie oszacowano koszt utworzenia miejsca pracy, bazując na danych na temat wydatków kwalifikowanych. Przy szacowaniu kosztu utworzenia jednego utworzonego miejsca pracy uwzględniono wszystkie wydatki poniesione w trakcie realizacji projektów. Należy jednak zaznaczyć, że w części projektów wydatki służyły również innym celom niż tworzenie miejsca pracy. Przyjęcie zaproponowanego podejścia jest jednak niezbędne dla zapewnienia porównywalności projektów.

Korzyści z utworzenia jednego miejsca pracy zostały oszacowane na podstawie wartości dodanej brutto na jednego pracownika w 2021 r. Jest to założenie do pewnego stopnia uproszczone. Oczywiście korzyści z tworzenia miejsc pracy były zróżnicowane w zależności od branży, produktywności, nasycenia technologicznego itd. Można założyć, że tworzenie miejsc pracy, którym towarzyszyły duże nakłady inwestycyjne (np. w nowe technologie, infrastrukturę) są bardziej produktywne niż miejsca pracy utworzone np. w prostych usługach typu fryzjerstwo. Brak jest jednak danych, które pozwalałyby skwantyfikować te różnice dla całej polityki spójności.

Założono, standardowo dla tego typu analiz, że miejsce pracy będzie generować korzyści średnio przez pięć kolejnych lat. Porównując wartość kosztów i korzyści oszacowano na tej podstawie wskaźnik relacji kosztów i korzyści. Jeśli wartość wskaźnika jest mniejsza niż 1, oznacza to, że oszacowane w ten sposób korzyści przekraczają koszty utworzenia miejsca pracy. Natomiast Jeśli wartość wskaźnika przekracza 1, wtedy korzyści z utworzenia miejsca pracy są mniejsze niż koszty utworzenia miejsca pracy.

Do analizy wytypowano tylko te podobszary analizy, dla których w logice interwencji zidentyfikowano cele związane z zatrudnieniem lub w trakcie analizy wykazano, że interwencja ma istotny wpływ na rynek pracy. Zgodnie z uzyskanymi wynikami najbardziej „efektywna” okazuje się interwencja w obszarze: aktywna polityka rynku pracy i integracji społecznej. Należy jednak zaznaczyć, że jest to obszar, w którym praktycznie wszystkie wydatki służyły wspieraniu zatrudnienia. W tym obszarze również nie ponoszono prawie

wydatków infrastrukturalnych, które mogą w większym stopniu oddziaływać na zatrudnienie i produktywność pracy w gospodarce w dłuższej perspektywie.

Tabela 1. Podsumowanie analizy kosztów i korzyści wynikających z tworzenia miejsc pracy dla wybranych podobszarów interwencji

Podobszar	Wydatki kwalifikowalne – wnioski	Łączna liczba utworzonych i utrzymanych miejsc pracy u beneficjentów i u uczestników projektów	Szacunkowy koszt utworzenia 1 miejsca pracy (w mln zł)	Szacunkowe korzyści wynikające z tworzenia jednego miejsca pracy (w mln zł)	Relacja kosztów i korzyści
Aktywna polityka rynku pracy i integracji społecznej	15 084	187,1	0,08	0,69	0,12
Równość szans	701	4,1	0,17	0,69	0,25
Przeciwdziałanie następstwom pandemii COVID-19 w przedsiębiorstwach	1 337	4,1	0,32	0,69	0,47
Nowe modele biznesowe i internacjonalizacja przedsiębiorstw	846	2,1	0,41	0,69	0,60
Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości	580	0,8	0,71	0,69	1,03
Usługi społeczne i zdrowotne	2 084	2,3	0,92	0,69	1,34
B+R w sektorze przedsiębiorstw	7 954	8,2	0,97	0,69	1,41
Rozwój konkurencyjności przedsiębiorstw	15 632	15,9	0,98	0,69	1,44
Dziedzictwo naturalne i kulturowe	3 233	2,0	1,63	0,69	2,38
Infrastruktura społeczna i zdrowotna oraz różne wymiary (formy) rewitalizacji	5 335	3,1	1,74	0,69	2,54

Źródło: opracowanie własne

W badaniu uwzględniono również szacunki beneficjentów dotyczące skali oddziaływania na zatrudnienie w otoczeniu beneficjentów, w szczególności u dostawców usług, dóbr i robót budowlanych. Dane pozyskane w badaniu ankietowym należy uznać za szacunkowe i nie powinny być wykorzystywane jako podstawa precyzyjnych oszacowań. Można jednak wskazać te obszary, które, zgodnie z uzyskanymi wynikami, szczególnie mocno oddziaływały

na zatrudnienie u zewnętrznych dostawców. W celu skorygowania wpływu wielkości alokacji, przeliczono liczbę miejsc pracy tworzonych w otoczeniu na 1 mln wydatków kwalifikowalnych. Na podstawie uzyskanych danych dokonano kategoryzacji podobszarów. Przyjęto, że jeśli dzięki realizacji projektów na 1 mln wydatków kwalifikowanych zaangażowanych było mniej niż 2 osoby u poddostawców, wtedy oddziaływanie jest słabe. Jeśli więcej niż 2, a mniej niż 4 tys., wtedy oddziaływanie jest średnie. Natomiast jeśli oszacowano, że dzięki realizacji projektów u poddostawców pracowało na każdy 1 mln zł wydatków kwalifikowanych pracowało więcej niż 4 osoby, wtedy uznano oddziaływanie danego obszaru na rynek pracy za silne. Wyniki analizy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Szacunkowe oddziaływanie interwencji w poszczególnych podobszarach na zatrudnienie u dostawców / poddostawców dóbr, usług i robót budowlanych w przeliczeniu na 1 mln wydatków kwalifikowanych

Podobszar	Słabe	Umiarkowane	Silne
B+R w sektorze nauki	✓		
B+R w sektorze przedsiębiorstw	✓		
Dostęp do szerokopasmowego Internetu	✓		
E-administracja	✓		
Nowe modele biznesowe i internacjonalizacja przedsiębiorstw			✓
Przeciwdziałanie następstwom pandemii COVID-19 w przedsiębiorstwach			✓
Rozwój konkurencyjności przedsiębiorstw	✓		
Rozwój terenów inwestycyjnych	✓		
Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości			✓
Dziedzictwo naturalne i kulturowe		✓	
Efektywność energetyczna, OZE i zarządzanie energią		✓	
Środowisko i zmiany klimatu	✓		
Transport, w tym transport niskoemisyjny	✓		
Adaptacyjność przedsiębiorstw	✓		

Podobszar	Słabe	Umiarkowane	Silne
Administracja publiczna			✓
Aktywna polityka rynku pracy i integracji społecznej	✓		
Aktywne starzenie się			✓
Edukacja		✓	
Infrastruktura społeczna i zdrowotna oraz różne wymiary (formy) rewitalizacji	✓		
Równość szans			✓
Usługi społeczne i zdrowotne			✓

Źródło: opracowanie własne

Należy podkreślić, że powyższa analiza dotyczy skali tworzenia miejsc pracy u poddostawców w przeliczeniu na 1 mln zł wydatków kwalifikowalnych. Dlatego np. w projektach infrastrukturalnych, w których duża część wydatków jest przeznaczona na materiały, maszyny itd., wpływ na samo „zatrudnienie” na 1 mln wydatków kwalifikowanych jest mniejszy niż w innych podobszarach.

Na podstawie wyników dotyczących efektywności kosztowej miejsc pracy oraz oszacowanej skali oddziaływania na zatrudnienie u dostawców / poddostawców beneficjentów oszacowano łączną efektywność kosztową projektów realizowanych w poszczególnych podobszarach. Wyniki zaprezentowano w poniższej tabeli. Zgodnie z przyjętą na potrzeby badania kategoryzacją podobszary, dla których oszacowana relacja kosztów i korzyści jest poniżej 1 uznane za efektywne ekonomicznie z punktu widzenia wpływu na zatrudnienie. Podobszary, dla których oszacowana w ten sposób relacja kosztów i korzyści mieści się w przedziale od 1 do 2, uznane są za umiarkowanie efektywne ekonomicznie z punktu widzenia wpływu na zatrudnienie. Natomiast obszary, dla których oszacowana relacja kosztów i korzyści jest większa niż 2, uznane zostały za obszary o niskiej efektywności ekonomicznej.

Tabela 3. Szacunkowo efektywność ekonomiczna dla wybranych podobszarów polityki spójności z punktu widzenia oddziaływanie na zatrudnienie

Podobszar	Efektywność ekonomiczna podobszaru z punktu widzenia tworzenia miejsc pracy
Aktywna polityka rynku pracy i integracji społecznej	✓✓✓
Równość szans	✓✓✓
Przeciwdziałanie następstwom pandemii COVID-19 w przedsiębiorstwach	✓✓✓

Podobszar	Efektywność ekonomiczna podobszaru z punktu widzenia tworzenia miejsc pracy
Nowe modele biznesowe i internacjonalizacja przedsiębiorstw	✓✓✓
Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości	✓✓✓
Usługi społeczne i zdrowotne	✓✓✓
B+R w sektorze przedsiębiorstw	✓✓
Rozwój konkurencyjności przedsiębiorstw	✓✓
Dziedzictwo naturalne i kulturowe	✓✓
Infrastruktura społeczna i zdrowotna oraz różne wymiary (formy) rewitalizacji	✓

Źródło: opracowanie własne

1.2 LICZBA UTWORZONYCH MIEJSC PRACY U BENEFICJENTÓW WG PROGRAMÓW OPERACYJNYCH

Tabela 4. Liczba utworzonych miejsc pracy u beneficjentów, w związku z realizacją projektu - zarówno trakcie jak i po jego zakończeniu – utrzymanych do 31.12.2021 r. w przeliczeniu na pełne etaty w podziale na programy operacyjne polityki spójności (w tys.).

L.p.	Program Operacyjny	Liczba utworzonych miejsc pracy u beneficjentów, w związku z realizacją projektu - zarówno trakcie jak i po jego zakończeniu – utrzymanych do 31.12.2021 r. w przeliczeniu na pełne etaty (w tys.)
1	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój	10,8
2	Program Operacyjny Wiedza i Edukacja	0,9
3	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	0,6
4	Program Operacyjny Polska Cyfrowa	0,4
5	Program Operacyjny Polska Wschodnia	0,9
6	RPO Województwa Dolnośląskiego	1,9
7	RPO Województwa Kujawsko- Pomorskiego	2,1
8	RPO Województwa Lubelskiego	3,4
9	RPO Województwa Lubuskiego	0,7
10	RPO Województwa Łódzkiego	1,4

L.p.	Program Operacyjny	Liczba utworzonych miejsc pracy u beneficjentów, w związku z realizacją projektu - zarówno trakcie jak i po jego zakończeniu – utrzymanych do 31.12.2021 r. w przeliczeniu na pełne etaty (w tys.)
11	RPO Województwa Małopolskiego	3,0
12	RPO Województwa Mazowieckiego	3,0
13	RPO Województwa Opolskiego	1,4
14	RPO Województwa Podlaskiego	1,9
15	RPO Województwa Podkarpackiego	5,2
16	RPO Województwa Pomorskiego	0,9
17	RPO Województwa Śląskiego	4,9
18	RPO Województwa Świętokrzyskiego	2,9
19	RPO Województwa Warmińsko- Mazurskiego	1,9
20	RPO Województwa Wielkopolskiego	3,4
21	RPO Województwa Zachodniopomorskiego	2,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badania CAWI beneficjentów, n=2705